

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **A. – A. K.**, zastoupena obecným zmocněncem J. V., pracovníkem organizace pro pomoc uprchlíkům, Praha 1, Na Poříčí 12, proti žalované: **Policie České republiky**, Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Brno, odbor pátrání a kontroly pobytu, oddělení kontroly pobytu, zastoupena Mgr. Lenkou Hausnerovou, právníkem Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Brno, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně, ze dne 5. 4. 2005, č. j. 55 Az 4/2005 - 36,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 21. 12. 2004, č. j. SCPP-249/BR-OPK4-SV-2004, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobkyně za účelem správního vyhoštění z území České republiky podle § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že je zde nebezpečí, že by cizinka svým jednáním mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Toto nebezpečí je odůvodněno podle žalované skutečností, že žalobkyně vstoupila na území České republiky mimo hraniční

přechod a pobývá na území České republiky bez cestovního dokladu a platného víza. Stejně tak uvedla, že je důvodná obava umocněná absencí finančních prostředků a nemožností si je opatřovat legálním způsobem, že žalobkyně po vydání vyhošťovacího rozhodnutí neopustí území České republiky a bude zde dále pobývat. Shrnula, že je důvodná obava, že na území České republiky bude žalobkyně pobývat bez víza a tímto narušovat závažným způsobem veřejný pořádek.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že žalovaný správní orgán porušil ustanovení zákona (§ 119 a 124 zákona o pobytu cizinců). Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 5. 4. 2005, č. j. 55 Az 3/2005 - 36, napadené rozhodnutí žalované (ze dne 21. 12. 2004, č. j. SCPP-249/BR-OPK4-SV-2004) zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku zejména uvedl, že policie může dle zákona o pobytu cizinců zajistit cizince, bylo-li jí doručeno sdělení o zahájení správního vyhoštění a dále pak existuje-li nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, narušit veřejný pořádek či ztěžovat výkon rozhodnutí. Žalovaná přitom své rozhodnutí odůvodnila tím, že žalobkyně vstoupila na území České republiky mimo hraniční přechod a pobývá na území České republiky bez cestovního dokladu a platného víza, resp. tím že je důvodná obava umocněná absencí finančních prostředků, že žalobkyně po vydání vyhošťovacího rozhodnutí neopustí území České republiky, či bude narušovat veřejný pořádek, přičemž taková úvaha není podložena žádnými skutečnostmi, resp. není uvedeno, z čeho žalovaná takovou obavu dovozuje a ani takové závěry nevyplývají ze spisu. Krajský soud tak dovedl, že žalovaná vzala za základ rozhodnutí skutkový stav, který nemá oporu ve správním spisu a překročila při aplikaci § 124 zákona o pobytu cizinců meze správního uvážení. Uzavřel, že takto by musel být zadržen každý cizinec, kterému bylo uloženo správní vyhoštění. S odkazem na uvedené krajský soud dovedl důvodnost žaloby a dle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Stěžovatelka v kasační stížnosti, opírající se o důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nejprve zrekapitulovala stav věci a obsáhle vyložila ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců v kontextu celého zákona. Přitom dospěla zejména k závěru, že důvodem zajištění cizince může být mimo jiné i absence cestovního dokladu a absence finančních prostředků, což je i souzený případ, neb v takové situaci by si musel cizinec po dobu řízení obstarávat prostředky nelegálním způsobem a nebyl by tak rovněž schopen platit nutné výdaje na území České republiky (např. poplatek za vydání náhradního dokladu, jízdenku z území České republiky, apod.), čímž by docházelo k porušení zákonů a nebyl by ani naplněn institut správního vyhoštění. S odkazem na uvedené stěžovatelka dovedla, že vzhledem k tomu, že v případě žalobkyně byly dány důvody vymezené v ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců, odmítá právní názor Krajského soudu v Brně, podle něhož skutkový stav nemá oporu ve správním spisu a došlo k překročení správního uvážení a navrhuje, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně nepodala ke kasační stížnosti žádného vyjádření.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační

stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Brně neshledal.

*Ustanovení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví, že policie je oprávněna zajistit cizince, jemuž **bylo doručeno sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění, je-li nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo mařit anebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména je-li zjištěno, že cizinec se v minulosti dopustil jednání uvedeného v § 119 odst. 1 písm. a) nebo písm. b) bodu 6 anebo 7, je evidován v evidenci nežádoucích osob (§ 154), nebo je nežádoucí osobou zařazenou do informačního systému smluvních států.***

Odst. 2 citovaného ustanovení pak doplňuje, že cizince lze z důvodů uvedených v odstavci 1 zajistit poté, co mu bylo doručeno písemné rozhodnutí o zajištění opatřené odůvodněním, nebo poté, co takové rozhodnutí odmítne převzít; o odmítnutí převzít rozhodnutí pořídí policie záznam. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením nebo odmítnutím cizince rozhodnutí převzít.

Ustanovení § 119 zákon o pobytu cizinců v označeném odst. 1 a) a b) bodu 6 a 7 uvádí, že policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území,

a) až na 10 let,

1. je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu užitím síly při prosazování politických cílů, prováděním činnosti ohrožující základy demokratického státu nebo směřující k narušení celistvosti území anebo jiným obdobným způsobem, nebo

2. je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nebo ohrozit veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí nebo

3. jestliže cizinec opakovaně úmyslně porušuje právní předpisy nebo maří výkon soudních nebo správních rozhodnutí,

b) až na 5 let,

6. překročí-li cizinec státní hranice v úkrytu nebo se o takové jednání pokusí, nebo 7. překročí-li cizinec státní hranice mimo hraniční přechod,

Z obsahu spisu přitom vyplývá, že rozhodnutím žalované ze dne 21. 12. 2004, č. j. SCPP-248/BR-OPK4-SV-2004, byla žalobkyně zajištěna za účelem správního vyhoštění z území České republiky podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu, že je zde důvodná obava, že by svým jednáním mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a závažným způsobem narušit veřejný pořádek, neb vstoupila na území České republiky mimo hraniční přechod a pobývá na území České republiky bez cestovního dokladu a platného víza, a dále proto, že je důvodná obava umocněná absencí finančních prostředků a nemožností si je opatřovat legálním způsobem, a že žalobkyně po vydání vyhošťovacího rozhodnutí neopustí území České republiky a bude zde dále pobývat. Z rozhodnutí žalované dále vyplynulo, že důvodem zajištění byla i důvodná obava, že na území České republiky bude žalobkyně pobývat bez víza a závažným způsobem tak narušovat veřejný pořádek.

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí není seznatelné, zda v případě žalobkyně bylo konkrétně zkoumáno nebezpečí, že by mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (§ 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb.). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s právní argumentací obsaženou v odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu v tom smyslu, že toto nebezpečí musí být konkrétně zdůvodněno, a nestačí pouze odkaz na hrozící správní vyhoštění, neboť v takovém případě by bylo možné zajistit každého cizince, jemuž správní vyhoštění hrozí. Takovou právní konstrukci však ustanovení § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. neobsahuje. Je pochopitelné, že rozhodnutí o zajištění cizince vydává policejní orgán v časové tísní, což s sebou jistě nese určité zestručnění odůvodnění takového rozhodnutí, nelze však přehlédnout, že tímto rozhodnutím omezuje osobní svobodu cizince, a proto konkrétní skutečnosti zde (stejně jako v řízení trestním při rozhodnutí o vzetí do vazby) být musí.

K tomu, aby mohlo být rozhodnuto o zajištění cizince, platná právní úprava předepisuje současné splnění dvou podmínek, a to za prvé, že ***bylo doručeno sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění***, a za druhé, že ***je nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo mařit anebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména je-li zjištěno, že cizinec se v minulosti dopustil jednání uvedeného v § 119 odst. 1 písm. a) nebo písm. b) bodu 6 anebo 7, je evidován v evidenci nežádoucích osob (§ 154), nebo je nežádoucí osobou zařazenou do informačního systému smluvních států***. Z obsahu napadeného rozhodnutí žalované, jakož i z obsahu spisu podle Nejvyššího správního soudu nesporně vyplývá pouze splnění podmínky prvé, a to, že žalobkyni bylo doručeno sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění. Pokud však jde o podmínku druhou, tj., že ***je nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo mařit anebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění***, ta podle názoru Nejvyššího správního soudu v dané věci splněna nebyla. Skutečnost, že žalobkyně vstoupila na území České republiky mimo hraniční přechod a pobývá na území České republiky bez cestovního dokladu a platného víza, jakož i to, že nedisponuje finančními prostředky, nelze bez dalšího považovat za relevantní důvod pro zajištění cizince. Ustanovení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které uvádí deklaratorní výčet skutečností, odůvodňujících nebezpečí, že cizinec bude v budoucnu mařit výkon správního rozhodnutí, nebo narušovat veřejný pořádek na území České republiky, zřetelně míří především na případy, kdy cizinec v minulosti hrubým způsobem porušil zákon o pobytu cizinců, a dále na případy, kdy je cizinec evidován v evidenci

nežádoucích osob, nebo je nežádoucí osobou zařazenou do informačního systému smluvních států. Žalobkyně však přicestovala do České republiky poprvé a tedy se zde v minulosti žádného porušení zákona o pobytu cizinců dopustit nemohla (pod tímto zorným úhlem je třeba vnímat také ustanovení § 119 odst. 1 písm.b) bodu 7 – „*překročí-li cizinec státní hranice mimo hraniční přechod*“), a z obsahu napadeného rozhodnutí žalované, ani z obsahu spisu, nevyplývalo, že by žalobkyně byla evidována v evidenci nežádoucích osob, nebo je nežádoucí osobou zařazenou do informačního systému smluvních států.

Navíc z obsahu spisu vyplývá, že žalobkyně učinila dne 23. 12. 2004 v souladu s § 3a písm. a), bod 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v zařízení pro zajištění cizinců B. – J. prohlášení o azylu. Za tohoto stavu věci potom podle názoru Nejvyššího správního soudu odpadá i důvodnost argumentu žalované, že obava, že žalobkyně po vydání vyhošťovacího rozhodnutí neopustí území České republiky a bude zde dále pobývat, s tím, že je umocněná absencí finančních prostředků a nemožností si je opatrovat legálním způsobem.

Lze tedy shrnout, že i Nejvyšší správní soud se se skutkovým i právním hodnocením a následnými závěry v posuzované věci, učiněnými Krajským soudem v Brně, ztotožňuje a plně na ně odkazuje, přičemž žádné z námitek stěžovatelky nepřisvědčil.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalobkyně, která v řízení úspěch měla, žádné náklady neuplatňovala a Nejvyšší správní soud ani žádné jí vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu